

**Tractatvs De Præventionē Ivdiciali [!], Sev De
Contentione Ivrisdictionvm**

Tonduti, Pierre François de

Lvgdvni, M.DC.LXXIII.

Capvt V. Non est locus facultatibus Auditoris Cameræ, quando instrumentum, cuius vigore agitur, non continet aliquam obligationem Cameralem, vel Guarentigiam, aliámve formam, vel pactum simile; & ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98370](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98370)

operatur, vt interim illud non transferatur in emptorem, sed semper vsque ad satisfactionem manere debeat penes ipsum Benedictum venditorem, etiamsi habita fuerit fides de pretio, vt tradit Tiraq. de retract. lignag. §. 1. gloss. 2. numero 36. Cyriac. controuerf. 42 §. numero 39. & sequentibus. Surd. dec. 137. numero 3. & decif. 305. sub numero 39. Vincent. de Franchi. decif. 506. num. 12. cum sequentibus & dixit Rota decif. 128. numero 19. apud Pacific. de Saluian. interd. & in Rom. Vineæ 14. Maij coram bon. mem. Pironauo, ac in Rom. Saluiani 18. April. 1639. coram Reuerendiss. D. meo Decano. † Vnde cum sit valde diuersum dominium ab hypotheca, de qua loquitur dict. l. 2. eius dispositio, vt exorbitans, non debet extendi ad hunc casum reſeruationis dominij; vt in terminis ponderat Surd. confil. 513. sub numero 20. post med. vers. nam in fauorem, & sub numero 22. vers. & cum fortius. Olasc. decif. 159. n. 4. Felician. de censib. lib. 3. cap. 4. numero 13. Gratian. discept. 39. n. 13.

Stante itaque dicta reſeruatione dominij, prorsus excluditur hypotheca, de qua in dict. leg. 2. mentio habetur, cum in rebus propriis nullum ius hypothecæ competere possit, leg. Præuius ff. de fideiuss. leg. visfrui, ff. si usufructus petat. ac leg. neque pignus Digest. de regul. iur. Buratt. decif. 690. numero 5. atque incompatible esset, quod quis remaneat dominus bonorum, & in illis habeat hypothecam, ac agere possit hypothecaria, vt tradit Altogr. confil. 9. numero 72. Propterea licitum est fratribus de Toffertis agere contra dicta loca generaliter obligata, ex quo creditor, ex multis bonis sibi hypothecatis, eligere potest, in quibus creditum suum consequi velit, lege Moschis, ff. de iur. fisc. leg. Creditor Digest. de distract. pign. & tradit Couar. var. resol. lib. 3. cap. 7. num. 7.

Nec fratribus de Toffertis aduersatur præscriptio allegata, quia non intercessit spatium temporis præscriptionis Iuris Communis, vel statutarie idoneum; animaduertendo, quod Instrumentum celebratum fuit anno 1629. solutio verò promissa fuerit infra quinquennium incipiendum ab anno 1631. Ultra quod excomputari debet tempus, quo iidem Tofferti extiterunt in pupillari ætate, cum contra pupillos non currat præscriptio, leg. sicut C. de præscript. 30. vel 40. annor. Gratian. discept. 403. n. 22. Caualer. decif. 346. n. 5.

16 Demum pro parte Pallauicini dicebatur, quod saltem ex æquitate compelli debeant Tofferti ad excussionem dd. bonorum Cremæ, ex quo ipsi Pallauicino impossibile est de illis satisfieri, stante statuto Cremensi prohibente adiudicationem bonorum forensibus; sed responsum fuit, quod licet prædictum statutum prohibeat, bona adiudicari forensibus, non tamen prohibet, quin ad illorum instantiam possint vendi Ciuibus, & ex eorum pretio sibi satisfieri, vt bene declarat huiusmodi statuta Claud. Bertazol. in addit. ad conf. crimin. 399. vers. & licet ex statuto.

Et ita vtraque, &c.

Ista decisio refertur ad cap. 15. partis Prime Tractatus de Præuentione Iudic. Et ad cap. 31. num. 22. eiusdem partis.

C A P V T, S E V

R E S O L V T I O V.

In Causa Bononienſi fideicommiſſi de Rubeis, Coram Reuerendiſſimo D. Du Nozet, Decano.

Mercurij 11. Martij 2648.

A R G V M E N T V M.

Non est locus facultatibus Auditoris Camerae, quando instrumentum cuius vigore agitur, non continet aliquam obligationem Cameralem, vel Guarentigiam, aliamve formam, vel pactum simile, & vtrum sufficiat pactum precarij ad concedendam viam executiuam, & quomodo. Et quando statutum viget in aliqua Ciuitate, vt instrumenta publica mandentur executioni, non potest coram Auditore Camerae executiuè procedi, nisi tamen instrumentum tale sit, vt paratam habeat executionem in aliis tribunalibus Vrbs: & quæ requirantur vt instrumentum dici possit Guarentigiatum.

S V M M A R I A.

- 1 Promittens aliquem liberare à molestiis, conueniri potest, si agatur pro immiſſione in poſſeſſionem prædij cuius promiſſio facta fuit.
- 2 Ex quibus probetur adiſio hereditatis.
- 3 Iura omnia tam actiua quam paſſiua tranſeunt in heredes.
- 4 Heres conuenitur à creditoribus hereditariis ex eadem obligatione qua defunctus conueniri poterat.
- 5 Heres allegans ſe feciſſe inuentarium quando poſſit teneri de proprio.
- 6 Auditor Camera non potest procedere executiuè, niſi adſit in ſtrumento obligatio Cameralis, vel guarentigia.
- 7 Precarium in ſtrumento appoſitum eſt executiuum tantum per viam immiſſionis, non autem per viam actionis perſonalis.
- 8 Iudicium executiuum, & poſſeſſorium ſummarium valde inter ſe differunt.
- 9 Statuta amittunt vires extra territorium ſtatuentium.
- 10 Auditor Camera procedit executiuè, quando eodem modo procedi potest in aliis tribunalibus Vrbs non autem in exteris.
- 11 Explicantur quadam deciſiones Rota concedentes viam executiuam Auditori Camera, pro ſtrumentis extra ſtatum Eccleſiaſticorum celebratis.
- 12 Quæ ſint neceſſaria ad hoc vt ſtrumentum dicatur guarentigiatum.

Ost ſententiam ab R.P.D. meo Corrado latam ad fauorem Iacobi de Rubeis, ſuper immiſſione in poſſeſſionem prædij, di Belvedere, exiſtentis in ſuburbis

hiis Bonon. fideicommissio Minij, & Nestoris suppositi, & per quon. Tiberium de Rubois venditi quon. Comiti Henrico de Vrsis, pretio librarum 15. mill. moderni Comites de Vrsis filii, & heredes d. Henrici emptoris adita signatura obtinuerunt causam liberationis à molestiis contra Ioannem Galeatium, Ludouicum, & alios filios d. Tiberij venditoris in Rota mihi committi cum clausula, vt in ea procederetur cum facultatibus A. C. quatenus illis esset locus: Vnde posito dubio, an dicti filij de Rubois teneantur addictam liberationem, & intrent facultates A. C. Domini responderunt illos teneri etiam de proprio, sed non intrare dictas facultates.

- 1 Ratio resolutionis quoad primam partem dubij fuit, quia petita per Vrsos liberatio à molestiis, legitur in Instrumento venditionis expresse promissa per d. Tiberium, vnde cum Iacobus egerit, & adhuc agat in Iudicio pro immissione in possessionem dicti prædicti factus est locus d. promissioni: Alexand. consil. 52. num. 2. vers. & quod dicatur molestia inferri. lib. 2. cum aliis relatis per Rotam decis. 213. numer. 2. part. 3. recentior. Ad cuius obseruationem hodie merito pulsantur filij Tiberij, qui sunt illius heredes; & vt constat ex instrum. ntis de anno 1618. & 1622. celebratis, in quibus ipsi vel tales contraxerunt cum diuersis personis, ac de creditis hereditariis ex venditione, de qua agitur, prouenientibus disposuerunt; ad text. in l. pro herede 20. & l. gerit 88. ff. de acquir. hered. Rot. in recent. decis. 74. num. 6. parte 7. coram bon. mem. Buratt. decis. 279. num. 2. & 19. & coram sanct. mem. Gregor. X. V. decis. 460. num. 1. † Nam propter hereditariam qualitatem in ipsos transferunt omnia iura, omnesque actiones actiue & passiuæ, quæ tempore mortis erant penes eorum patrem, leg. cum heredes 23. ff. de acquir. poss. lib. 1. ff. de bonor. poss. l. heres la 2. ff. de acquir. hered. Aret. consil. 123. n. 4. Surd. decis. 297. num. 3. Rota decis. 143. num. 10. part. 5. & dec. 19. num. 9. part. 6. recent. & consequenter tenentur à dictis molestiis liberare emptores ac omnia alia conuenta in venditione obseruare eodem modo, quo teneretur ipsemet Tiberius si viveret, l. 2. C. de pact. inter emptor. & venditor. leg. veteris 12. Cod. de contrahen. & committen. stipulat.
- 4 † cum heres conueniatur à creditoribus hereditariis ex eomet contracta, & obligatione quæ fuit inita cum defuncto, Bartol. in leg. de eo. ff. de iudic. Dec. in l. qui cum alio, num. 7. ff. de reg. iur. Ruin. consil. 72. num. 1. libro 1. Crauet. consil. 102. num. 3. Surd. consil. 112. num. 69. lib. 1. & consil. 196. numer. 59. lib. 2. & decis. 310. numero 3. Bart. decis. 26. numero 13.

5 Quinimò in presenti visum fuit illos teneri etiam de proprio, ex quo non docent mediante tali productione se confecisse inuentarium bonorum hereditarium patris, iuxta tradita per Gratian. & alios per eum fusè relatos, in disceptat. 982. à num. 22. usque ad 26. & dixit Rota in recent. decis. 696. num. 2. part. 1. in Fulginaten. pecuniaria 23. Iunij 1636. coram bon. mem. Merlin. & in Bononien. bonorum 11. Martij 1647. coram R. P. D. meo Othobono. Provt etiam tenerentur quoties producerent dictum inuentarium, sed de bonis in eo descriptis non redderent legitimam rationem: idem Gratian. in d. discept. 981. n. 27. & 28. Rota in Casenaten. bonor. 1608. coram S. P. N. tunc Rota Auditore, in Naruinen. legati 14. Decembris 1615. coram bona mem. Card. Fabritio Verosio, & in dict. Fulginaten. pecuniaria coram bon. memor. Merlino.

Ad hanc autem obligationem erga Vrsos Domi-

ni dicebant, non teneri d. Iacobum Tiberij ex filio nepotem, sed ab ea esse prorsus liberum, & exemptum, quia non probatur heres Ioannis Galeatij sui patris heredis d. Tiberij, & assertio Margaritæ eius patris pro confirmatione tutelæ emissâ sub 20. Februarij 1629. ad hunc effectum iterum hodie allata per dd. Comites de Vrsis, visa fuit insufficiens, ex eisdem rationibus, & iuribus decisionis editæ in causa prædicta immissionis sub 30. Maij 1646. §. non obstat quod ille coram R. P. D. meo Corrado.

Quo verò ad facultates A. C. dicebatur illis non esse locum, quia instrumentum, cuius vigore agitur, non continet aliquam obligationem Camerali vel guarantigiam, aliamve formam, vel pactum, ex quibus A. C. iuxta suas speciales facultates procedere valeat executiue, vt alias dixit Rot. coram Buratt. decis. 362. num. 1. & in Lucana dotis 19. Ianuarij 2629. coram bon. mem. Card. Virili, relata per Addent. ad d. decis. Buratt. sub num. 3. & hac die fuit etiam resolutum coram R. P. D. meo Roias in Cremen. seu Iannuen. pecuniaria. † Et pactum precarij in eo appositum, quamvis extensum iuxta formularium Bononiæ anni 1536. solum præbet viam executiuam in remedio possessorio, nempe in petendo associationem contra rem promissam, vel debitam, non autem in actione personali, vbi petitur mandatum executiuum, ad tradita per Rot. in Bononien. affectus coram bon. mem. Card. Virili, impressa post Zacch. de oblig. Camer. decis. 75. n. 8. & 9. secundum nouissimam impressionem: † Iudicium siquidem executiuum valde differt à possessorio, quantumvis summario: Curt. iun. legale pactum. §. qui prouocauit, sub numero 28. vers. etsi etiam ff. de patris. Coler. de process. executi. parte 3. capite 1. sub numero 20. vers. respondit Curtius; Scacc. de iudic. lib. 1. capite 63. sub numero 10.

Non obstat, quod in Ciuitate Bononiæ ex particulari statuto Instrumenta publica habeant paratam executionem: quia statutorum dispositiones non egrediuntur Territorium statuentium, leg. final. ff. de iurisdict. omni. Iudic. plenè Cancet. var. resol. tom. 2. cap. 3. sub. num. 19. & 20. & fuit dictum in Baren. seu Neapolitana pecuniaria 10. Maij 1641. coram R. P. D. meo Roias, & in d. Cremen. seu Iannuen. pecuniaria, coram eodem, † licet A. C. habeat in facultatibus procedendi executiue in causis, in quibus executiue proceditur in alijs Tribunalibus; hoc tamen intelligitur de alijs Tribunalibus Vrbis, non autem exteris, vt declarauit Rota in præallegata Buratti decis. 461. num. 1. Lucana dotis 19. Ianuarij 1629. coram Cardinal. Virili, & in Iannuen. Quart. dotis 29. Iunij 1639. coram Eminen. Card. Panz. Grotto, impressa post Zacch. de oblig. Camer. decis. 272. num. 11.

Nec contrarium firmant decisiones 103. part. 1. recent. §. 37. & 879. coram eodem bon. mem. Buratt. dum in eis resolutum exiit, quod Instrumenta de quibus ibi, extra statutum Ecclesiasticum celebrata, rectè A. C. fuit executiue executus, quia id non fuit decisum ex eo quod in locis contractuum poterat executiue agi ob aliquam constitutionem, vel statutum, sed quia in illis instrumentis aderant talia pacta executiua, quæ vbique, & consequenter in alijs Ordinariis Vrbis Tribunalibus merebantur expeditam executionem, vt patet in dict. decis. 103. sub numero 4. ibi, iustitia verò patet ex publico Donationis instrumenti obligatione Camerali vallato, &c. & ibi, quia respondebatur nullitatem cessare ex clausula Instrumentis per quam fuit consensus in mandatum executiuum vnica, vel sine citatione, &c. & in decisione 537. coram Buratto in principi. ibi, in Instrument-

to Conuento, in quo expressè fuit actum de illud con-
sequendo via executina, &c. & in fine ibi, alias obligatio-
nes executinas prout est ista, de qua agitur vigore pacti
&c. & in alia eiusdem Buratti decis. 879. sub num. 1.
ibi, conueniunt, quid haberet promptam, & expeditam
executionem realem & personalem &c.

- 12 Non obstat, quod dicatur Instrumentum, de quo
agitur, continere garantiam, tam ex eo, quod fuit
stipulatum coram publico Notario cum iuramento,
& confirmatum sub pœna; quam etiam quia in eo
fuerunt appositæ hæc verba, videlicet, *Quæ quidem
omnia in præfenti Instrumento, & contractu appositæ pro-
miserunt partis contrahæ res modis, & formis &c. per se,
& suos hered. &c. ut voluit Galt. in pr. Instr. in 1. p.
partis primæ rubr. 1. num. 13. & 14. Nam quidquid sit
de stylo Regni Neapolis, secundum quem loquitur
Galter, qui ideo non applicatur, certum est, quod
Guarantia non intrat, nisi manifestè adsit præcep-
tum Notarij ad id facultatem habentis, ex congestis
per Zacch. de obligat. Camer. q. 2. num. 9. & Thesaur.
decis. 26. num. 13. & vterius constet, aliunde tamen
quam ex scriptura ipsius, quod habeat saltem facul-
tatem faciendi similia præcepta garantigiata, ut
tradit Barz. de Guarantia in princ. vers. & hæc de re
infero, cum aliis cumulatis per Gratian. discept. 455.
numero 18. & sequent. Quæ omnia deficiunt in hoc
casu, &c.*

Et ita vtraque, &c.

Hæc decisio referenda ad cap. 5. secunda partis huius
tractatus.

C A P V T,

S E V

RESOLVTIO VI.

IN CAUSA BONONIENSI restitutionis contractus coram

R.P.D. Cerro.

Mercurij 28. Iunij 1645.

ARGVMENTVM.

Quando adest diuersitas causarum, cessat
præuentione litispendentiæ & attentatorum;
& quod causa restitutionis contractus tan-
quam ordinaria, est diuersa à Causa exe-
cutiua intentata pro adimplemento Con-
tractus: de litispendentia necesse est op-
ponere, alioquin si procedatur ad ulterio-
ra, non dicitur attentatum.

S V M M A R I V M.

- 1 Index restè procedens, priuat naturali & civili pos-
sessione.
- 2 Causa restitutionis contractus, est diuersa à causa exe-
cutionis, & qualibet causa debet currere marie
suo.
- 3 Causa dicitur diuersa, quando proponitur diuersa
actio.
- 4 Clausula quam & quas, non porrigitur ad causam
diuersam.

- 5 Si non oppositum fuerit de præuentione & litis-
pendentia, index validè procedit ad ulterio-
ra.
- 6 Mandatum quibus præsumptionibus probetur.
- 7 Mandatorum multiplicatio datur in eadem personas
ut vnum sit expressum, aliud præsumptum.
- 8 Appellatio ex quibus censetur deserta.
- 9 Post desertam appellationem, potest procedi ad execu-
tionem sine vitio attentatorum.
- 10 Commissio cum clausula prout de iure, non infir-
mit executionem antea legitimè factam.

O M M I S S A R.P.D. meo Verospio
primo loco causa appellationis per
Pompeum Tertium interposita de anno
1639. à decreto relaxationis mandati
executiui fauore fratrum de Salarolis pro residuo
capitalis, & fructuum non solutorum; ac secun-
do loco R.P.D. meo Præfidi Vallisoletano ad
instantiam dd. de Salarolis appellantium à sen-
tentia eiusdem A.C. super rescissione contractus,
& reintegratione Pompeij ad possessionem stabi-
lium de anno 1643. prolata, quibus causis per sig-
naturam vnitis, & denuò commissis eidem D. meo
Verospio in statu, & terminis, fuit coram eo du-
bitatum. An, & cui esset dandum mandatum de ma-
nutenendo, & die 15. Aprilis 1644. pro fratribus
de Salarolis resolutum, eisdemque concessum man-
datum de manutenendo. Verum interposita appel-
latione per Pompeum, & mihi commissâ causa
cum facultate manutenendi quem de iure; pro-
posito dubio D.D. hodie resolverunt Pompeo
dandum esse mandatum de manutenendo, cum con-
stet de eius possessione auctoritate Iudicis vigore
sententiæ, & rei iudicatæ, ac post desertam ap-
pellationem capta; l. iustè possidet, ff. de acquir.
possess.

Non obstat possessio anterior dd. fratrum de Sa-
larolis: Quia dum citato eorum Procuratore consti-
tuto A.C. sententiam reintegrationis Pompeo con-
cessit, tanquam ritè, & restè procedens, eisdem tam
civili quam naturali possessione priuauit: Ang. in
l. qui vniuersas §. item cum Prætor, ibique Imol. nume-
ro 1. ac ceteri Scribentes, ff. de acquir. possess. Abb.
in cap. cum aliquibus. numer. 10. propè fin. vers. quini-
plus sentiunt: de sent. & re iudic. Ferrer. conf. 5. num. 3.
in fin. vers. que sibi non suffragatur. Rota diuers. decis.
62. num. 4. & 5. & coram Card. Seraph. decis. 2325.
per totam.

Provt minus obstat, quod post deuolutam causam
ad nostrum Tribunal per commissionem appellatio-
nis primo loco interpositæ à Pompeo, & commu-
nem effectum vigore citationis ad dicendum con-
tra, A.C. nulliter processerit, cum per d. commissio-
nem habentem in ventre inhibitionem, fuerit à se
abdicata omnis iurisdicctio, ac consequenter posses-
sio tanquam attentata manuteneri non possit, ut
probare conatur decisio D. mei Verospij, vers. et
enim.

Quia hodie facto melius elucidato, aduerterunt
DD. Iudicium restitutionis contractus, & reintegra-
tionis secundo loco à Pompeo intentatum, esse di-
uersum ab executiua pro residuo capitalis, & fru-
ctuum, in quo emanauit commissio, & inhibicio;
stante autem diuersitate causarum, cessat præuentione
attentatorum: cap. ad hæc, vbi Franch. in princ. &
c. propositus de appell. Dec. conf. 33. num. 4. vers. & ad
hoc etiam facit Lancel. de autem. p. 2. c. 4. limit. 2. num. 1.
& 3. cap. 12. lin. it. 2. num. 1. cum seqq. & cap. 20. limit. 5.
num. pariter primo, Gratian. discept. forens. cap. 914.
num. 3.